
Høring i Folketinget

Retssikkerhed i børnesager?

København

30. marts 2023

Børnesager – Hvor er retsstaten?

- 1. Hvad er retssikkerhed egentlig?
- 2. Det vigtigste nedslagspunkt i servicelovens børneregler
- 3. Bliver retssikkerheden forbedret med Barnets Lov?

Hvad er retssikkerhed?

- Retssikkerhed er det begreb, der bruges til at karakterisere sikring af borgernes rettigheder i lovgivningen.
- Retssikkerhed er **især vigtig** på retsområder, hvor offentlige myndigheder er tillagt beføjelser til at foretage indgreb i borgernes retsforhold, anvende magt eller til at kontrollere borgerne – altså bl.a. **det sociale børneområde**

Hvad er retssikkerhed?

- Materiel retssikkerhed – *klare veldefinerede betingelser i reglerne, så det er klart for alle, hvilke betingelser, der skal være opfyldt, for at bestemmelsen kan anvendes*
- Processuel retssikkerhed – *sagsbehandlingsregler, der skal overholdes som **forudsætning** for en korrekt afgørelse*
- Men én ting er at **have ret** – en anden er at **få det**, så vi bliver nødt til at dele det op i
- ”teoretisk retssikkerhed”, som vi har en del af, men hvad med ”retssikkerhed i praksis” – har vi det?

Er der retssikkerhed i praksis?

- **NEJ!!!!**

Undersøgelser mv. viser

- **at** det der er (alt for) mange sagsbehandlingsfejl
- **at** kommunerne ikke har tilstrækkelig kendskab til og forståelse for de grundlæggende forvaltningsretlige principper, der ALTID skal overholdes:
  - hjemmel
  - saglighed
  - proportionalitet
- **at** kommunerne ikke i tilstrækkelig grad forstår og anvender regler og begreber som
  - inddragelse
  - partshøring
  - samtaler med børn mfl.

Et eksempel - § 50 undersøgelsen

- Reglen forholder sig til barnets behov *i forhold til den sociale lovgivning* – altså, hvornår har barnet behov for hjælp efter servicelovens kap. 11?
- **Betingelsen:** en undersøgelse skal foretages, når kommunen **antager**, at barnet kan have behov for den form for støtte, der findes i servicelovens kap. 11

Et eksempel - § 50 undersøgelsen

- Det er en pligtregel, der betyder, at det, der har medført **antagelsen** (hypotesen) om, at forældrene sammen med de generelle tilbud ikke kan drage tilstrækkelig omsorg for barnet, **er afsættet for undersøgelsen**
- Undersøgelsen har altså en retning, der skal forfølges – og her skal man huske saglighed og proportionalitet

§ 50 undersøgelsen

- I praksis starter mange – de fleste? – kommuner med
- ”en bekymring”
- ”der er kommet en underretning”
- ”børnehaven har underrettet”
- ”mormor har ringet”

§ 50 undersøgelsen

- Hvordan i alverden skal man få retning – OG AFGRÆNSNING – på en bekymring
- I den situation er det svært at være familie – hvad er det, ”de” vil vide noget om og hvad er det ”de” mener
- Overtrædelse af artikel 8 i EMRK (forbud mod vilkårlig indblanding i familielivet), magtfordrejning og magtfuldkommenhed kan næsten ikke undgås

”Undersøgelser” i barnets lov

- Screening:
  - Når der er ”behov for hjælp og støtte efter denne lov”
    - - det vil altså sige, at screeningen går forud for rådgivning og hjælp efter de handicapkompenserende hjælpemuligheder
- Kriterier:
  - ”en problemstilling, der ikke kræver yderligere afdækning” (§ 18)
  - ”en problemstilling, der kræver afdækning af et eller flere forhold af betydning for barnets støttebehov” (§ 19)
  - ”en problemstilling, der kræver udredning af barnets støttebehov” – ”en alvorlig eller kompleks sag” (§ 20)

”Undersøgelser” i barnets lov

- Hvordan forholder disse begreber sig til barnets vanskeligheder og behov?
- Hvordan defineres ”en problemstilling”?
- Vi skal faktisk i de næsten 1000 sider forarbejder for at finde mere konkrete svar på, hvad der skal være opfyldt, for at kommunen må starte en sag.
- Hele bestemmelsen kobles til bestemmelsen i retssikkerhedsloven, hvor kommunen kan indhente oplysninger uden samtykke – altså også i ansøgningsager!!!

Retssikkerhed

Kære Folketing

Drop Barnets Lov

- gør for en gangs skyld det rigtige
- og sørg for at skabe reel retssikkerhed i børnesagerne